

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

11. juuni 2014*

Tühistamishagi — Otsus 2012/272/EL Euroopa Liidu ja Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu allkirjastamise kohta — Õigusliku aluse valik — ELTL artiklid 79, 91, 100, 191 ja 209 — Kolmandate riikide kodanike tagasivõtmine — Transport — Keskkond — Arengukoostöö

Kohtuasjas C-377/12,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel 6. augustil 2012 esitatud tühistamishagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: S. Bartelt, G. Valero Jordana ja F. Erlbacher, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: A. Vitro ja J.-P. Hix,

kostja,

keda toetavad:

Tšehhi Vabariik, esindajad: M. Smolek, D. Hadroušek ja E. Ruffer,

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: T. Henze, J. Möller ja N. Graf Vitzthum,

Iirimaa, esindajad: E. Creedon ja A. Joyce, keda abistas *barrister* A. Carroll, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Kreeka Vabariik, esindajad: S. Chala ja G. Papagianni, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Austria Vabariik, esindaja: C. Pesendorfer, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindajad: A. Robinson, hiljem E. Jenkinson ja M. Holt, keda abistas *barrister* J. Holmes,

menetlusse astujad,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts, kodade presidendid A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič ja M. Safjan, kohtunikud A. Rosas, A. Ó Caoimh, A. Arabadjiev, C. Toader ja E. Jarašiūnas (ettekandja),

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 22. oktoobri 2013. aasta kohtuistungil esitatud,

olles 23. jaanuari 2014. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Oma hagiga palub Euroopa Komisjon tühistada nõukogu 14. mai 2012. aasta otsuse 2012/272/EL ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu allkirjastamise kohta (ELT L 134, lk 3, edaspidi „vaidlustatud otsus”) osas, milles Euroopa Liidu Nõukogu lisas otsusesse õiguslikud alused, mis käsitlevad kolmandate riikide kodanike tagasivõtmist (ELTL artikli 79 lõige 3), transporti (ELTL artiklid 91 ja 100) ja keskkonda (ELTL artikli 191 lõige 4).

Vaidlustatud otsus ja raamleping

- 2 25. novembril 2004 volitas nõukogu komisjoni pidama Filipiini Vabariigiga läbirääkimisi partnerluse ja koostöö raamlepingu üle.
- 3 Komisjon tegi 6. septembril 2010 ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus laiahaardelise partnerluse ja koostöö raamlepingu allkirjutamiseks ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiinide Vabariigi vahel (edaspidi „raamleping”), mille õiguslikuks aluseks olid ELTL artiklid 207 ja 209 – mis olid seotud vastavalt ühise kaubanduspoliitika ja arengukoostööga – koostoimes ELTL artikli 218 lõikega 5.
- 4 14. mail 2012 võttis nõukogu ühehäälselt vastu vaidlustatud otsuse, mis andis loa allkirjastada raamleping, tingimusel et leping sõlmitakse. Lisaks ELTL artiklitele 207 ja 209 koosmõjus ELTL artikli 218 lõikega 5 võttis nõukogu õiguslikuks aluseks ELTL artikli 79 lõike 3, ELTL artikli 91, ELTL artikli 100 ja ELTL artikli 191 lõike 4.
- 5 Otsuse põhjendustes 2 ja 3 on märgitud järgmist:

„(2) [EL] toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaldamisalasse kuuluvad [raamlepingu] sätted on siduvad Ühendkuningriigi ja Iirimaa kui eraldiseisvate lepinguosaliste, mitte kui Euroopa Liidu liikmete suhtes, kui Euroopa Liit ei ole koos Ühendkuningriigi ja/või Iirimaaaga teatanud Filipiini Vabariigile, et nimetatud sätted on Ühendkuningriigi või Iirimaa kui Euroopa Liidu liikme suhtes siduvad [EL] lepingule ja [EL] toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 kohaselt, mis käsitleb Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes. Kui Ühendkuningriik ja/või Iirimaa ei ole enam seotud Euroopa Liidu liikmena vastavalt protokoll nr 21 artiklile 4a, siis teavitab Euroopa Liit viivitamata koos Ühendkuningriigi ja/või

Iirimaa ja Filipiinide Vabariiki nende seisukoha muutumisest, mille korral jäävad [raamlepingu] sätted nende osas siduvaks eraldiseisvalt. Sama kehtib Taani kohta kooskõlas nimetatud lepingutele lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga nr 22.

- (3) Kui Ühendkuningriik ja/või Iirimaa ei ole esitanud protokoll (nr 21) Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabalt, turvaliselt ja õigust rajaneva ala suhtes artikli 3 kohaselt nõutavat teadet, ei osale nad käesoleva otsuse vastuvõtmisel nõukogus niivõrd, kui see hõlmab [EL] toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaseid sätteid. Sama kehtib Taani kohta kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga (nr 22).”
- 6 Raamlepingu preambulis, mis on sõnastatud nõukogu 21. jaanuari 2011. aasta dokumendis nr 15616/10, kinnitavad lepinguosalistes eeskätt nende vastastikuse suhte laiahaardelisuse erilist tähtsust ning oma soovi toetada säästvat sotsiaalset ja majanduslikku arengut, vaesuse kaotamist ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamist. Lepinguosalised tunnistavad nendevaheliste olemasolevate suhete tugevdamise tähtsust, et suurendada nendevahelist koostööd, ja nende ühist taht kindlustada, süvendada ja mitmekesistada oma suhteid vastastikust huvi pakkuvates valdkondades. Nad väljendavad oma täielikku pühendumist säästva arengu edasiarendamisele, sealhulgas keskkonnakaitse ning tõhusale koostööle kliimamuutustega võitlemisel. Lisaks tunnistavad nad oma otsust arendada laiahaardelist dialoogi ja koostööd rände ja arengu edendamise valdkonnas, märkides, et raamlepingu sätted, mis kuuluvad EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaldamisalasse, on Taani Kuningriigi, Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes siduvad kui eraldi lepinguosalistes või teise võimalusena kui Euroopa Liidu liikmesriikide suhtes.
- 7 Raamlepingu artikli 1 „Üldpõhimõtted” lõikes 3 on ette nähtud:
- „Lepinguosalised kinnitavad oma otsust edendada säästvat arengut, teha koostööd kliimamuutustest tulenevate probleemide lahendamisel ja aidata saavutada rahvusvaheliselt kokkulepitud arengueesmärgid, sealhulgas aastatuhande arengueesmärgid.”
- 8 Raamlepingu artiklis 2, mis määratleb koostöö eesmärgid, on sätestatud:
- „Lepinguosalised kohustuvad pidama laiahaardelist dialoogi ja edendama edasist omavahelist koostööd kõigis vastastikust huvi pakkuvates valdkondades vastavalt käesolevale [raamlepingule]. Jõupingutused on suunatud eelkõige järgmistele valdkondadele:
- [...]
- g) koostöö sisseseadmine rände ja meretöö valdkondades;
- h) koostöö sisseseadmine muudes vastastikust huvi pakkuvates valdkondades, eelkõige tööhõive ja sotsiaalküsimuste, arengukoostöö, majanduspoliitika, finantsteenuste, maksundusvaldkonna hea valitsemistava, tööstuspoliitika ja VKEde, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, audiovisuaalsektori, meedia ja multimeedia, teaduse ja tehnika, transpordi, turismi, hariduse, kultuuri, kultuuride- ja regionidevahelise dialoogi, energeetika, keskkonna ja loodusvarade, sealhulgas kliimamuutuse, põllumajanduse, kalanduse ja maaelu arengu, regionaalarengu; tervishoiu, statistika, katastroofiohu juhtimise ja avaliku halduse valdkondades;
- [...]”.

9 Raamlepingu artiklis 26 „Rände- ja arengualane koostöö” on sätestatud:

„1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord oma territooriumide vaheliste rändevoogude ühise juhtimise tähtsust. Koostöö tugevdamiseks seavad lepinguosalised sisse süsteemi laiapõhjalise dialoogi pidamiseks ja konsulteerimiseks kõigil rändega seotud teemadel. Rändeküsimused lisatakse migrantide päritolu-, transiit- ja sihtriikide riiklikesse majandus- ja sotsiaalarengu strateegiatesse / arenguraamistikesse.

2. Lepinguosaliste koostöö tugineb vastastikuse konsulteerimise käigus ja lepinguosaliste kokkuleppel koostatavale konkreetsete vajaduste hinnangule ja koostöö toimub asjakohaste liidu ja riigi õigusaktide kohaselt. Koostöös keskendutakse eelkõige järgmisele:

[...]

- e) tulemusliku ja ennetava poliitika väljatöötamine, et tegeleda selliste teise lepinguosalise kodanike kohaloluga lepinguosalise territooriumil, kes ei vasta või enam ei vasta asjaomase lepinguosalise territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimustele, inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamisega ja inimkaubandusega, sealhulgas inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise võrgustikega võitlemise ning selliste võrgustike ohvriks langenud isikute kaitsmisega;
- f) lõike 2 punktis e nimetatud isikute humaansel ja inimväärikal moel tagasisaatmine, sealhulgas nende vabatahtliku ja püsiva päritoluriikidesse tagasipöördumise soodustamine ja selliste isikute vastuvõtmine/tagasivõtmine vastavalt käesoleva artikli lõikele 3. Tagasisaatmisel võetakse nõuetekohaselt arvesse lepinguosaliste õigust anda isikutele elamisluba või lubada neid riiki kaastunde tõttu või humanitaarsetel põhjustel, samuti mittetagasisaatmise põhimõtet;

[...]

- h) rände- ja arenguküsimused, sealhulgas inimressursside arendamine, sotsiaalkaitse, rändest saadava kasu suurendamine, soo- ja arenguküsimused, eetiline värbamine ja korduvränne ning migrantide integreerimine.

3. Kõnealusel valdkonnas tehtava koostöö raames ning ilma et see piiraks vajadust kaitsta inimkaubanduse ohvreid, lepivad lepinguosalised täiendavalt kokku järgmises:

- a) Filipiinid võtavad liikmesriigi taotlusel pärast kodakondsuse tuvastamist ja liikmesriigi vastava menetluse läbiviimist asjatute viivitusteta tagasi oma lõike 2 punktis e nimetatud kodanikud, kes viibivad liikmesriigi territooriumil;
- b) liikmesriigid võtavad Filipiinide taotlusel pärast kodakondsuse tuvastamist ja Filipiinide vastava menetluse läbiviimist asjatute viivitusteta tagasi oma lõike 2 punktis e nimetatud kodanikud, kes viibivad Filipiinide territooriumil;
- c) liikmesriigid ja Filipiinid varustavad oma kodanikud nõuetekohaste dokumentidega. Taotlev riik saadab kõik vastuvõtmise või tagasivõtmise taotlused selle riigi pädevale asutusele, kellele taotlus esitatakse.

Kui asjaomasel isikul puudub nõuetekohane isikut tõendav dokument või puuduvad muud tõendid tema kodakondsuse kohta, paluvad Filipiinid või liikmesriigid asjaomasel pädeval diplomaatilisel või konsulaaresindusel viivitamata teha kindlaks isiku kodakondsus, vajaduse korral isikut küsitledes, ning kui on kindlaks tehtud, et tegemist on Filipiinide või liikmesriigi kodanikuga, väljastab Filipiinide või liikmesriigi pädev asutus nõuetekohased dokumendid.

4. Lepinguosalised lepivad kokku, et sõlmivad võimalikult kiiresti oma kodanike vastuvõtmise/tagasivõtmise lepingu, mis muu hulgas sätestab ka teiste riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise.”

10 Raamlepingu artiklis 29 „Arenghukoostöö” on sätestatud:

„1. Arenghukoostöö peamine eesmärk on ergutada säästvat arengut, mis aitab vähendada vaesust ja saavutada rahvusvaheliselt kokkulepitud arengueesmärgid, sealhulgas aastatuhande arengueesmärgid. Lepinguosalised peavad korrapäraselt dialoogi arengukoostöö üle kooskõlas oma vastavate prioriteetidega ja vastastikust huvi pakkuvates valdkondades.

2. Arenghukoostööd käsitleva dialoogi eesmärk on muu hulgas:

- a) toetada inim- ja sotsiaalarengut;
- b) saavutada jätkusuutlik kaasav majanduskasv;
- c) toetada keskkonnasäästlikkust ja loodusvarade kindlat juhtimist, sealhulgas parimate tavade edendamine;
- d) vähendada kliimamuutuste mõju ja tulla toime selle tagajärgedega;
- e) suurendada suutlikkust integreeruda tugevamalt maailma majandusse ja rahvusvahelisse kaubandussüsteemi;
- f) toetada avaliku sektori reformi eelkõige riigi rahanduse juhtimise valdkonnas, et parandada sotsiaalteenuste osutamist;
- g) algatada protsessid, milles järgitakse abi tulemuslikkust käsitleva Pariisi deklaratsiooni põhimõtteid, Accra tegevuskava ja muid rahvusvahelisi kohustusi, mille eesmärk on parandada abi andmist ja tõhusust.”

11 Raamlepingu artikkel 34, mis käsitleb keskkonda ja loodusvarasid, on sõnastatud järgmiselt:

„1. Lepinguosalised lepivad kokku, et koostöö kõnealuses valdkonnas aitab säilitada ja parandada keskkonda säästva arengu poole püüdlisel. Lepinguosalised võtavad käesoleva [raamlepingu] kohase tegevuse puhul arvesse nii [2002. aastal Johannesburgis toimunud ülemaailmse säästva arengu tippkohtumise] tulemusi kui ka asjaomaste mitmepoolsete, mõlema lepinguosalise suhtes kohaldatavate keskkonnaalaste kokkulepete rakendamist.

2. Lepinguosalised lepivad kokku vajaduses säästvalt säilitada ja hallata loodusvarasid ja bioloogilist mitmekesisust nii praeguste kui tulevaste põlvkondade heaks, võttes arvesse nende arenguvajadusi.

3. Lepinguosalised nõustuvad tegema koostööd, et toetada üksteise kaubandus- ja keskkonnapoliitikat ning lülitada keskkonnakaalutlused kõikidesse koostöövaldkondadesse.

4. Lepinguosalised püüavad jätkata ja süvendada koostööd piirkondlike keskkonnakaitsekavade raames järgmistes valdkondades:

- a) keskkonnaalase teadlikkuse suurendamine ja kohaliku tasandi, sealhulgas põliskultuuride/põlisrahvaste ja kohalike kogukondade osalemise suurendamine keskkonnakaitse- ja säästva arengu alastes jõupingutustes;

- b) suutlikkuse suurendamine kliimamuutustega kohanemise ning nende leevendamise ja energiatõhususe valdkonnas;
- c) suutlikkuse suurendamine mitmepoolsetes, sealhulgas bioloogilist mitmekesisust ja bioloogilist ohutust käsitlevates keskkonnakokkulepetes osalemiseks ja nende rakendamiseks;
- d) keskkonnasõbralike tehnoloogiate, toodete ja teenuste edendamine, sealhulgas regulatiivsete ja turupõhiste vahendite abil;
- e) loodusvarade, sealhulgas metsade haldamise parandamine ja ebaseadusliku raide ning sellega seotud kaubanduse vastu võitlemine ja loodusvarade, sealhulgas metsade säästva haldamise edendamine;
- f) rahvusparkide ja kaitstud alade tõhus haldamine ning bioloogiliselt mitmekesiste ja habraste ökosüsteemidega alade määratlemine ning kaitse, võttes nõuetekohaselt arvesse neil aladel või nende läheduses elavaid kohalikke ja põliselanike kogukondi;
- g) tahkete ning ohtlike ja muude jäätmete ebaseadusliku piiriülese liikumise ennetamine;
- h) ranniku- ja merekeskkonna kaitsmine ja veevarude tõhus haldamine;
- i) mulla kaitsmine ja säilitamine ning maa säästev haldamine, sealhulgas tühjaks ammutatud/maha jäetud kaevanduste all olevate alade taastamine;
- j) suutlikkuse suurendamine katastroofiohu juhtimise ja riskijuhtimise valdkonnas;
- k) säästva tarbimise ja tootmise edendamine oma majanduses.

5. Lepinguosalised soodustavad vastastikust juurepääsu selle valdkonna programmidele vastavalt nende programmide eritingimustele.”

12 Raamlepingu artiklis 38, mis puudutab transporti, on sätestatud:

„1. Lepinguosalised lepivad kokku teha koostööd transpordipoliitika asjaomastes valdkondades, et parandada investeerimisvõimalusi, kaupade ja reisijate liikumist, suurendada mere- ja lennuohutust ning turvalisust, vähendada transpordi keskkonnamõju ja suurendada transpordisüsteemide tõhusust.

2. Kõnealuses valdkonnas on lepinguosaliste koostöö eesmärk toetada:

- a) teabevahetust transpordipoliitika, -eeskirjade ja -tavade kohta, eriti seoses linna-, maa-, mere- ja lennutranspordiga, transpordiloo ja mitmeliigiliste transpordivõrgustike ühildatavuse ja koostalitlusvõimega ning teede, raudteede, sadamate ja lennujaamade haldamisega;
- b) arvamuste vahetamist Euroopa globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi (eelkõige Galileo) kohta, keskendudes vastastikust huvi pakkuvatele regulatiivsetele, tööstuslikele ja arenguküsimustele;
- c) dialoogi jätkamist lennutransporditeenuste üle, et tagada põhjendamatu viivitusega õiguskindlus üksikute liikmesriikide ja Filipiinide vahel sõlmitud olemasolevate kahepoolsete lennuteenuste kokkulepete suhtes;
- d) dialoogi jätkamist lennutranspordi infrastruktuurivõrgustike ja tegevuste täiustamiseks, et tagada inimeste ja kaupade kiire, tõhus, säästev, ohutu ning turvaline liikumine, ja konkurentsivõime ning majandusregulatsiooni kohaldamise edendamiseks lennundussektoris, et toetada õigusaktide

lähenemist ja intensiivistada äritegevust, ning suhete edasiarendamise võimaluste uurimiseks lennutranspordi valdkonnas. Enam tuleks toetada lennutranspordi valdkonnas vastastikust huvi pakkuvaid koostööprojekte;

- e) dialoogi algatamist meretranspordipoliitika ja -teenuste valdkonnas, eelkõige eesmärgiga toetada meretransporditööstuse arengut, hõlmates muu hulgas (kuid mitte ainult) järgmist:
 - i) teabe vahetamine meretransporti ja sadamaid käsitlevate õigusnormide kohta;
 - ii) rahvusvahelisele mereveoturule ja äriistel alustel toimivale kaubandusele piiranguteta juurdepääsu edendamine, loobumine lastijaotusklauslitest, võrdse kohtlemise ja enamsoodustusrežiimi võimaldamine teise lepinguosalise kodanike või äriühingute opereeritavatele laevadele ja asjaomaste uksest ukseni veeteenustega seotud küsimuste arutamine, võttes arvesse lepinguosaliste riigisiseseid õigusakte;
 - iii) sadamate tõhus haldamine ning mereveoteenuste tõhususe tagamine ja
 - iv) vastastikust huvi pakkuva meretranspordialase koostöö ning meretöö, -hariduse ja -koolituse edendamine vastavalt artiklile 27;
- f) dialoogi, mis käsitleb transpordi turvalisuse, ohutuse ja saastamise vältimise normide rakendamist, eriti seoses meretranspordiga, sealhulgas eelkõige piraatlusega võitlemisega, ja lennutranspordiga kooskõlas lepinguosaliste suhtes kohaldatavate asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonide ja normidega, sealhulgas koostööd asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel, eesmärgiga tagada rahvusvaheliste eeskirjade parem täitmine. Selleks toetavad lepinguosalised tehnilist koostööd ja abi transpordi ohutuse, turvalisuse ja keskkonnakaalutlustega seotud küsimustes, sealhulgas (kuid mitte ainult) mere- ja lennuharidus ja -koolitus, päästeteenused ja õnnetuste uurimine. Samuti keskenduvad lepinguosalised keskkonnasõbralike transpordiliikide toetamisele.”

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

- 13 Komisjon palub Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud otsus osas, milles nõukogu lisas otsusesse õiguslikud alused, mis käsitlevad kolmandate riikide kodanike tagasivõtmist (ELTL artikli 79 lõige 3), transporti (ELTL artiklid 91 ja 100) ja keskkonda (ELTL artikli 191 lõige 4), säilitada selle otsuse tagajärjed ja mõista kohtukulud välja nõukogult.
- 14 Nõukogu palub jätta hagi rahuldamata ja mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 15 Euroopa Kohtu presidendi 29. novembri 2012. aasta, 18. detsembri 2012. aasta ja 25. jaanuari 2013. aasta määrustega lubati Iirimaa, Ühendkuningriigil, Tšehhi Vabariigil, Saksamaa Liitvabariigil, Kreeka Vabariigil ja Austria Vabariigil astuda menetlusse nõukogu nõuete toetuseks.

Hagi

Poolte argumendid

- 16 Komisjon esitab oma hagi põhjenduseks ainult ühe väite, mille kohaselt oli vaidlustatud otsusesse õiguslike alustena ELTL artikli 79 lõike 3, ELTL artiklite 91 ja 100 ning ELTL artikli 191 lõike 4 lisamine tarbetu ja ebaseaduslik.

- 17 Ta selgitab, et vaidlust ei ole selles, et raamlepingu eesmärk on luua koostöö ja arengu raamistik, nagu tuleneb eeskätt selle lepingu artikli 1 lõikest 3, ning et vaidlustatud otsus peaks põhinema nii ELTL artiklil 207 kui ka artiklil 209, sest raamlepingu kaubandust puudutavat osa ei saa pidada arengukoostööd käsitleva osa suhtes pelgalt teisejärguliseks. Vastupidi nõukogu seisukohale leiab aga komisjon, et raamlepingu sätted, mis ajendasid õigusliku alusena lisama ELTL artikli 79 lõiget 3, ELTL artikleid 91 ja 100 ning ELTL artikli 191 lõiget 4, on täielikult kaetud ELTL artikliga 209.
- 18 ELL artiklist 21, ELTL artiklitest 208 ja 209 ning kohtupraktikast – eeskätt kohtuotsusest Portugal vs. nõukogu (C-268/94, EU:C:1996:461, punktid 37 ja 38) – tuleneb, et arengukoostöö poliitikat teostatakse kooskõlas paljude poliitiliste eesmärkidega, mis on suunatud asjaomase kolmanda riigi arengule, mistõttu hõlmavad arengukoostöö lepingud paratamatult suurt hulka konkreetseid koostöövaldkondi, ilma et see mõjutaks nende lepingute laadi.
- 19 Kõnealune lai arengukoostöö käsitlus kajastub ka teiseses õiguses, nagu näitab suur hulk abikõlblikke tegevusi, mida liit võib rahastada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend (ELT L 378, lk 41), loodud arengukoostöö vahendile. See tuleb esile ka nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, parlamendi ja komisjoni Euroopa Liidu arengupoliitikat käsitlevas ühisavalduses „Euroopa konsensus” (ELT 2006, C 46, lk 1, edaspidi „Euroopa konsensus”).
- 20 Käesoleval juhul aitavad kõik raamlepingu sätted, välja arvatud kaubandust ja investeringuid puudutav osa, kaasa Filipiinide kui arenguriigi arengu toetamisele ega sea sisulisi kohustusi, mis erinevad arengukoostööga seotud kohustustest. Need paigutuvad seega liidu arengukoostöö poliitika eesmärkide raamistikku ja kuuluvad ELTL artikli 209 kohaldamisalasse.
- 21 See on nii raamlepingu transporti käsitleva artikli 38 puhul, mille juhised ei lähe kaugemale üldisest kohustusest teha koostööd. Samuti kehtib see raamlepingu lepinguosaliste kodanike tagasivõtmist puudutava artikli 26 lõigete 3 ja 4 puhul, kuna nimetatud lõikes 3 on ette nähtud üksnes koostöö selles valdkonnas ja pelgalt korratud juba rahvusvahelises õiguses kinnitatud aluspõhimõtteid, ning lõikes 4 on ette nähtud tagasivõtmislepingu sõlmimine edaspidi. Lisaks kehtib see ka raamlepingu artikli 34 puhul, mis käsitleb keskkonna ja loodusvarade kaitset ja millega kehtestatakse ainult üldpõhimõtted ja suunised selle kohta, milline roll on keskkonnakaitsel liidu arengukoostöös Filipiinidega.
- 22 Peale selle väidab komisjon, et ELTL artikli 79 lõike 3 lisamine nõukogu poolt toob endaga kaasa põhjendamatud õiguslikud tagajärjed nii liidusisesel kui ka -välisel tasandil. See lisamine toob endaga protokollide nr 21 ja nr 22 tõttu üheaegselt kaasa erinevate ja üksteisega kokkusobimatute hääletamiseeskirjade kohaldamise, vaidlustatud otsuse territoriaalse kohaldamisala muutmise, õiguskindluse puudumise ELTL artikli 79 lõike 3 alla kuuluvate sätete määratlemise osas, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Kohtu institutsionaalsete õiguste piiramise ning ebakindluse liidu pädevuse teostamise osas seoses ELTL artikli 3 lõikega 2 ja ELTL artikli 4 lõikega 2.
- 23 Seoses oma palvega piirata vaidlustatud otsuse tühistamise toimet väidab komisjon, et kõnealuse otsuse tagajärgede säilitamine on õigustatud, et vältida mis tahes kahjulikku mõju liidu ja Filipiini Vabariigi vahelistele suhetele.
- 24 Nõukogu, keda toetavad kõik menetlusse astunud liikmesriigid, ei nõustu komisjoni argumentatsiooniga, märkides, et viimasel ajal kolmandate riikidega sõlmitud partnerluse ja koostöö lepingute eesmärk on seada sisse laiaulatuslikud suhted, mis hõlmavad paljusid koostöövaldkondi. Selliste lepingute olemus ja sisu on arenenud koos liidu volituste laienemisega ning ei ole võimalik eristada ühte valdkonda, mis on teistest kaalukam.

- 25 Neil tingimustel eeldab õigusliku aluse valik võetud kohustuste laadi analüüsimist. Konkreetne või sisuline kohustus nõuab vastava õigusliku aluse lisamist. Kuna ka kõige piiratum kohustus võib tuua endaga kaasa olulisi arenguid välissuhetes raamlepingu pooleks oleva kolmanda riigiga, ei saa aktsepteerida komisjoni pakutud kriteeriumi, mille kohaselt peab kohustus olema piisavalt laiaulatuslik, et kujutada endast arengukoostöö eesmärkidest eraldiseisvat eesmärki.
- 26 Kohtuotsusest Portugal *vs.* nõukogu (EU:C:1996:461) tuleneb, et kui lepingu tingimusega reguleeritakse koostöö konkreetse elluviimise viisi konkreetnes valdkonnas, peab leping põhinema vastaval õiguslikul alusel. Iga seda tüüpi lepingu konkreetset valdkonda tuleb vaadelda eraldi, sõltumata sellest, kas asjaomases valdkonnas eksisteerib paralleelselt arenguabi programm, võttes arvesse kokku lepitud kohustuste õiguslikku, siduvat ja sõltumatut laadi.
- 27 Nõukogu on seisukohal, et raamlepingu sisu kinnitab tema lähenemist, sest lepingu põhjendused ja artikkel 2 ei anna ülekaalukat rolli mitte ühelegi konkreetsele valdkonnale, nagu näiteks arengukoostööle, ning selle ülesehitus kinnitab, et tegemist on laiaulatusliku ja mitmemõõtmelise suhte loomisega.
- 28 Transpordi osas tuleks – võttes arvesse Euroopa Kohtu poolt seoses transpordipoliitika ja ühise kaubanduspoliitikaga antud arvamust 1/08 (EU:C:2009:739) – kasutada ELT lepinguga ette nähtud õiguslikke aluseid, mis käsitlevad sõnaselgelt transporti, käesoleval juhul ELTL artiklid 91 ja 100. Komisjoni väide, et raamlepingus sätestatud kohustused on pelgalt seotud Filipiinide majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnaalase arenguga, on ekslik. Argument, mille kohaselt on transporti puudutavad sätted kooskõlas liidu poliitika eesmärkidega arengukoostöö valdkonnas, ei ole iseenesest piisav tõendamaks, et kõnealused sätted kuuluvad selle poliitika alla.
- 29 Mis puutub lepingupoolte kodanike tagasivõtmisesse, siis kehtestab raamlepingu artikli 26 lõige 3 selged õiguslikud kohustused, mis peavad põhinema EL toimimise lepinguga ette nähtud õiguslikul alusel ehk ELTL artikli 79 lõikel 3. Asjaolu, et sellises lepingus on ära toodud rahvusvahelises õiguses kinnitatud kohustused, toob endaga kaasa otsesed õiguslikud tagajärjed, eelkõige kohustuste järgimata jätmise korral. Lisaks ei saa eitada, et kuna raamleping näeb ette vastuvõtmise ja tagasivõtmise lepingu võimalikult kiire sõlmimise, sisaldab raamleping vahendikohustust, mis kujutab endast olulist hooba saavutamaks Filipiini Vabariigilt tulemust, mida oleks keeruline saavutada eraldi.
- 30 Keskkonna osas peavad raamlepinguga ette nähtud tegevused ja programmid põhinema ELTL artikli 191 lõikel 4, mis võimaldab liidul teha koostööd kolmandate riikidega ja täpsustab, et sellise koostöö korralduse võib kokku leppida lepingutega. Raamlepingu artikkel 34 sisaldab lõikes 2 selgelt kohustust, mille järgimise tagamiseks võib võtta õiguslikke meetmeid.
- 31 Lisaks ei jaga nõukogu komisjoni muret ELTL artikli 79 lõike 3 lisamise tagajärgede osas. Ta meenutab, et õigusakti õiguslikku alust ei määra ära menetlused, vaid õigusakti vastuvõtmisel järgitav menetlus tuleneb õiguslikust alusest. Nõukogu märgib, et liikmesriigid, kelle suhtes kohaldatakse protokolli (nr 21) võivad teostada oma õigust osaleda raamlepingu allakirjutamise ja sõlmimisega seotud nõukogu otsuste vastuvõtmises ning mis puutub suhetesse Filipiini Vabariigiga, siis võivad huvitatud liikmesriigid juhul, kui nad ei võta liikmesriigina kohustusi EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise alusel, teha seda kahepoolset.
- 32 Seoses õiguslike aluste omavahelise kokkusobivusega lisab nõukogu, et liikmesriikide ühine kokkulepe oli igal juhul vajalik, sest ka nemad on raamlepingu osalised, samuti on kohtupraktika selles osas paindlik, kui õigusaktil peab olema mitu õiguslikku alust, mis näevad ette erinevad hääletamise eeskirjad.
- 33 Lõpetuseks jagab nõukogu komisjoni seisukohta, et vaidlustatud otsuse tühistamise korral on vaja säilitada selle tagajärjed.

Euroopa Kohtu hinnang

- 34 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab liidu õigusakti – sealhulgas rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks vastuvõetud õigusakti – õigusliku aluse valik põhinema objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad ja mille hulka kuuluvad eelkõige selle õigusakti eesmärk ja sisu. Kui ühenduse õigusakti kontrollimise käigus selgub, et see taotleb kahte eesmärki või et sellega reguleeritakse kahte valdkonda ning üks neist on määratletav peamise või ülekaalukana, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab õigusaktil olema üksainus õiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus. Kui erandkorras on tõendatud, et aktil on korraga mitu lahutamatu seotud eesmärki, ilma et üks oleks teise suhtes teisejärguline või kaudne, peab selline akt põhinema vastavatel erinevatel õiguslikel alustel. Kahe õigusliku aluse kumuleerumine on siiski välistatud, kui ühe ja teise õigusliku aluse jaoks ettenähtud menetlused on ühitamatud (vt eeskätt kohtuotsus parlament vs. nõukogu, C-130/10, EU:C:2012:472, punktid 42–45 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Käesoleval juhul tuleb kindlaks teha, kas raamlepingu need sätted, mis käsitlevad lepinguosaliste kodanike tagasivõtmist, transporti ja keskkonda, kuuluvad ühtlasi arengukoostöö poliitika alla, või lähevad need selle poliitika raamistikust kaugemale ja kohustavad järelikult võtma vaidlustatud otsuse vastu täiendavatel õiguslikel alustel.
- 36 ETL artikli 208 lõike 1 kohaselt teostatakse liidu poliitikat arengukoostöö valdkonnas kooskõlas liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega, mis tulenevad ELL artiklist 21. Selle poliitika peaeesmärk on vaesuse vähendamine ja pikemas perspektiivis selle kaotamine, kusjuures liit peab võtma arengukoostöö eesmärgi arvesse muu poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis võib mõjutada arengumaid. Kõnealuse poliitika rakendamiseks on ETL artikli 209, millele tugineb muu hulgas ka vaidlustatud otsus, lõikes 2 eeskätt ette nähtud, et liit võib sõlmida kolmandate riikidega või pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega lepinguid, mis aitavad saavutada ELL artiklis 21 ja ETL artiklis 208 osutatud eesmärgi.
- 37 Sellest järeldub, et liidu poliitika arengukoostöö valdkonnas ei piirdu üksnes meetmetega, mis taotleavad otseselt vaesuse vähendamist, vaid see järgib ka ELL artikli 21 lõike 2 eesmärgi, nagu nimetatud lõike 2 punktis d seatud eesmärki toetada arengumaade säästvat majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonna-alast arengut, pidades esmaseks eesmärgiks vaesuse kaotamist.
- 38 Tegemaks kindlaks, kas Euroopa Ühenduse ja kolmanda riigi vahel sõlmitud koostöölepingu mõned sätted kuuluvad arengukoostöö poliitika valdkonda, märkis Euroopa Kohus komisjoni poolt viidatud otsuse Portugal vs. nõukogu (EU:C:1996:461) punktides 37 ja 38, et arengukoostöö lepinguks kvalifitseerimiseks peab leping järgima nimetatud poliitikas osutatud eesmärgi, et selle eesmärgid on laiad selles mõttes, et nende täitmiseks vajalikud meetmed võivad olla seotud erinevate konkreetsete valdkondadega ning et eelkõige on sellega tegemist lepingu puhul, mis määratleb selle koostöö raamistiku. Selles osas lisas Euroopa Kohus, et nõue, mille kohaselt peaks arengukoostöö leping iga kord, kui see mõjutab konkreetset valdkonda, põhinema ka mõnel muul sättel peale arengukoostöö poliitika sätete, muudaks praktikas sisutuks viimati nimetatud sättega ette nähtud pädevuse ja menetlused.
- 39 Euroopa Kohus järeldas sellest kõnealuse otsuse punktis 39, et tuleb sedastada, et erinevaid konkreetseid valdkondi käsitlevate sätete olemasolu arengukoostöö lepingus ei anna alust muuta selle lepingu kvalifikatsiooni, kusjuures lepingu kvalifitseerimine peab toimuma arvestades selle peaeesmärki, mitte eraldiseisvaid sätteid, tingimusel, et nende sätetega ei seata nimetatud konkreetsetes valdkondades sellise ulatusega kohustusi, mille tõttu kujutaksid need kohustused endast tegelikkuses arengukoostöö eesmärgist eraldiseisvaid eesmärgi.

- 40 Analüüsidest nimetatud lepingu kõnealuseid konkreetseid valdkondi käsitlevaid sätteid, sedastas Euroopa Kohus sama kohtuotsuse punktis 45, et nende sätetega täpsustatakse ainult mõningaid aspekte ja tegevusi, kuid ei reguleerita kordagi koostöö konkreetse elluviimise viisi igas vaadeldavas konkreetsetes valdkonnas.
- 41 Nagu ilmneb vastulausest ja kohtuistungil toimunud vaidlustest, ei sea nõukogu kahtluse alla Euroopa Kohtu poolt eelnimetatud kohtuotsuse punktides 39 ja 45 kehtestatud kriteeriume, mille abil hinnata, kas kolmanda riigiga sõlmitud lepingu sätted kuuluvad arengukoostöö alla. Siiski leiab nõukogu, keda toetavad menetlusse astunud liikmesriigid, et Euroopa Kohtu analüüsi seoses Euroopa Ühenduse ja India Vabariigi vahel sõlmitud partnerlust ja arengut käsitleva koostöölepinguga (EÜT 1994, L 223, lk 24), mis jõustus 1. augustil 1994, ei saa üle kanda raamlepingule, mis – tulenevalt sellest ajast peale liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitud koostöölepingute edasiarenemisest, mida iseloomustab eelkõige laienemine, mis on seotud liidu volituste laienemisega nende lepingutega kaetud valdkondades ja lepinguliste kohustuste süvendamisega – on teist laadi.
- 42 Selles osas tuleb siiski esiteks märkida, et seadmata kahtluse alla kohtuasjas Portugal *vs.* nõukogu (EU:C:1996:461) Euroopa Kohtu poolt antud ja käesoleva kohtuotsuse punktis 38 meenutatud hinnangut, on see areng hoopis kooskõlas arengukoostöö eesmärkide ja selle valdkondade kasvuga, peegeldades Euroopa konsensusel esitatud liidu visiooni arengu osas. Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 40 ja 41 ja nagu tuleneb muu hulgas Euroopa konsensusel punktides 5 ja 7, on arengukoostöö peaeesmärk vaesuse vähendamine jätkusuutliku arengu kontekstis, püüeldes eelkõige aastatuhande arengueesmärkide saavutamise poole. Säästva arengu määratlus hõlmab eeskätt keskkonnaaspekte. Kuna vaesuse vähendamisel on palju tahke, eeldab nende eesmärkide elluviimine Euroopa konsensusel punkti 12 kohaselt mitut selles punktis nimetatud arengualast tegevust.
- 43 Kõnealust arengukoostöö laia kontseptsiooni on eelkõige konkretiseeritud määrusega nr 1905/2006, milles nähakse samade eesmärkide saavutamise toetamiseks ette liidu abi rakendamine, kasutades mitut aspekti sisaldavaid geograafilisi ja valdkondlikke programme.
- 44 Siiski ei kuulu meede – isegi kui see aitab kaasa arengumaa majanduslikule ja sotsiaalsele arengule – arengukoostöö poliitika alla, kui meetme peamine eesmärk on muu poliitika elluviimine (vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs.* nõukogu, C-91/05, EU:C:2008:288, punkt 72).
- 45 Teiseks olgu märgitud, et erinevalt Euroopa Ühenduse ja India Vabariigi vahel sõlmitud partnerlust ja arengut käsitlevast koostöölepingust ei ole raamlepingu pealkirjas kasutatud mõistet „areng”. Arengukoostööd on mainitud raamlepingu artikli 2 punktis h üksnes „koostöö[na] [...] muudes vastastikust huvi pakkuvates valdkondades”, samamoodi nagu transporti ja keskkonda, samas kui koostöö sisseadmised rände valdkonnas sisaldub raamlepingu artikli 2 punktis g eraldiseisva eesmärgina. Arengukoostöö kui selline on ainult ühe artikli – täpsemalt artikli 29 – ese raamlepingu 58 artikli seas.
- 46 Ometi kinnitatakse raamlepingu preambulis lepinguosaliste soovi toetada säästvat sotsiaalset ja majanduslikku arengut, vaesuse kaotamist ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamist. Otsus edendada säästvat arengut, teha koostööd kliimamuutustest tulenevate probleemide lahendamisel ja aidata saavutada rahvusvaheliselt kokkulepitud arengueesmärgid, sealhulgas aastatuhande arengueesmärgid, on raamlepingu artiklis 1 sõnastatud üldpõhimõtete osa. Säästva arengu ja vaesuse vähendamise eesmärki ei ole välja toodud mitte ainult nimetatud lepingu artiklis 29, milles on täpsustatud arengukoostöö dialoogi eesmärgid, vaid seda on kinnitatud ka lepingu muudes sätetes, eelkõige tööhõivele ja sotsiaalvaldkonnale, põllumajandusele, kalandusele ja maaelu arengule ning piirkondlikule arengule pühendatud sätetes.
- 47 Lisaks ilmneb raamlepingust tervikuna, et selles ette nähtud koostöö ja partnerlus võtavad iseäranis arvesse arenguriigi vajadusi ja aitavad järelikult toetada eeskätt ELL artikli 21 lõike 2 punktis d ja ELTL artikli 208 lõikes 1 toodud eesmärkide saavutamist.

- 48 Kõiki neid kaalutlusi arvesse võttes tuleb käesoleva kohtuotsuse punktis 35 nimetatud eesmärki silmas pidades uurida, kas raamlepingu sätted lepinguosaliste kodanike tagasivõtmise, transpordi ja keskkonna kohta aitavad samuti kaasa arengukoostöö eesmärkide saavutamisele ning kui vastus sellele küsimusele on jaatav, siis kas asjaomased sätted ei sisalda sellest hoolimata niisuguse ulatusega kohustusi, et need kujutavad endast eraldiseisvaid eesmärke, mis ei ole arengukoostöö eesmärkide suhtes teisejärgulised ega kaudsed.
- 49 Mis puudutab esiteks kõnealuste sätete panust arengukoostöö eesmärkide saavutamisse, siis tuleb sedastada, et – nagu kohtujurist on märkinud oma ettepaneku punktides 48, 55 ja 63 – ränne, sealhulgas võitlus ebaseadusliku sisserände vastu, transport ja keskkond on integreeritud Euroopa konsensuses määratletud arengupoliitikasse. Euroopa konsensuse punktis 12 on ränne, samamoodi nagu ka keskkond ja loodusvarade säästev haldamine, osa mitmest arengualasest tegevusest, mis on ette nähtud aastatuhande arengueesmärkide elluviimiseks ja arengukoostöö raames vaesuse vähendamise majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnaalaste aspektide arvessevõtmiseks. Rännet mõistetakse Euroopa konsensuse punktis 38 tegurina, mis peaks arengu seisukohalt olema positiivne ning mis vähendab vaesust ja panustab arengusse, ning arengut käsitatakse punktis 40 kõige tõhusama pikaajalise lahendusena, mis vähendab pealesunnitud ja ebaseaduslikku sisserännet. Euroopa konsensuse punktides 75 ja 77 käsitletud keskkond ja transport paiknevad liidu peamiste tegevusvaldkondade hulgas, et vastata partnerriikide vajadustele.
- 50 Samuti on ränne, transport ja keskkond lisatud määrusesse 1905/2006 arengukoostöö valdkondadena, mis võivad saada liidu abi geograafiliste programmide kaudu, eelkõige Aasia riikide tarbeks, ning keskkonna ja rände puhul valdkondlike programmide kaudu.
- 51 Raamlepingust endast ilmneb side ühelt poolt rände, transpordi ja keskkonna valdkonnas loodava koostöö ja teiselt poolt arengukoostöö eesmärkide vahel.
- 52 Esiteks on raamlepingu artiklis 26, mis kannab muide pealkirja „Rände- ja arengualane koostöö”, märgitud, et rändeküsimused lisatakse migrantide päritolu-, transiit- ja sihtriikide riiklikesse majandus- ja sotsiaalarengu strateegiatesse ning et selles koostöös keskendutakse eelkõige rände- ja arenguküsimustele.
- 53 Teiseks lepivad osalised raamlepingu artiklis 34 kokku, et koostöö keskkonna ja loodusvarade valdkonnas peab aitama säilitada ja parandada keskkonda säästva arengu poole püüdlisel ja toetada keskkonnakaalutluste lülitamist kõikidesse koostöövaldkondadesse. Sellised kaalutlused sisalduvad seega raamlepingu muudes sätetes ja eelkõige artiklis 29 arengukoostöö kohta, milles on sätestatud, et seda käsitleva dialoogi eesmärk on muu hulgas keskkonnasäästlikkuse toetamine.
- 54 Kolmandaks on raamlepingu artiklis 38 sätestatud, et lepinguosalistes lepivad kokku teha koostööd transpordi valdkonnas, et vähendada eeskätt transpordi keskkonnamõju ning et lepinguosalistes soovivad selles valdkonnas toetada teabevahetust ja dialoogi erinevatel teemadel, millest mõned on seotud arenguga.
- 55 Nendest tõdemustest järeldub, et raamlepingu sätted lepinguosaliste kodanike tagasivõtmise, transpordi ja keskkonna kohta aitavad kooskõlas Euroopa konsensusega kaasa arengukoostöö eesmärkide saavutamisele.
- 56 Teiseks, mis puutub nendes sätetes kehtestatud kohustuste ulatusse, siis tuleb sedastada, et keskkonda ja loodusvarasid käsitlev artikkel 34 ja transporti käsitlev artikkel 38 piirduvad lepinguosalistes avaldustega eesmärkide kohta, mida nende koostöö peab järgima, ja valdkondade kohta, mida see peab puudutama, määramata kindlaks selle koostöö konkreetse elluviimise viisi.

- 57 Mis puutub lepinguosaliste kodanike tagasivõtmisesse, siis sisaldab raamlepingu artikli 26 lõige 3 erinevalt eelmises punktis osutatud sätetest konkreetseid kohustusi. Filipiini Vabariik ja liikmesriigid kohustuvad võtma lepinguosalise taotlusel asjatute viivitusteta ja pärast isiku kodakondsuse tuvastamist ja vastava menetluse läbiviimist tagasi oma kodanikud, kes ei vasta või enam ei vasta teise poole territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimustele, ning varustavad oma kodanikud nõuetekohaste dokumentidega. Nad lepivad samuti kokku, et sõlmivad võimalikult kiiresti vastuvõtmise ja tagasivõtmise lepingu.
- 58 Kuigi artikli 26 lõige 3 sisaldab tõepoolest täpsustusi, mis puudutavad tagasivõtutaotluste menetlemist, ei muuda see asjaolu, et nagu tuleneb sama artikli lõike 2 punktist f, on ebaseaduslikult riigis viibivate isikute tagasivõtmine selles artiklis sätestatud kui üks eesmärkidest, millele peab keskenduma rände- ja arengualane koostöö, ilma et selles staadiumis oleks kehtestatud eesmärgi elluviimist võimaldavaid üksikasjalikke sätteid, nagu näiteks tagasivõtulepingu sätteid. Seega ei saa järeldada, et raamlepingu artikkel 26 sisaldab eeskirju koostöö konkreetse elluviimise viisi kohta lepinguosaliste kodanike tagasivõtmise valdkonnas, kusjuures asjaomast järeldust toetab nimetatud artikli lõikes 4 võetud kohustus sõlmida võimalikult kiiresti tagasivõtmise leping.
- 59 Järelikult ilmneb, et raamlepingu sätteid lepinguosaliste kodanike tagasivõtmise, transpordi ja keskkonna kohta ei sisalda sellise ulatusega kohustusi, et neid võiks pidada arengukoostöö eesmärkidest eraldiseisvateks eesmärkideks, mis ei ole arengukoostöö eesmärkide suhtes teisejärgulised ega kaudsed.
- 60 Sellest tuleneb, et nõukogu on ekslikult võtnud vaidlustatud otsuse õiguslikuks aluseks ELTL artikli 79 lõike 3, ELTL artikli 91, ELTL artikli 100 ja ELTL artikli 191 lõike 4.
- 61 Võttes arvesse eespool toodud kaalutlusi, tuleb vaidlustatud otsus tühistada osas, milles nõukogu lisis sellesse õiguslikud alused, mis käsitlevad kolmandate riikide kodanike tagasivõtmist, transporti ja keskkonda.
- 62 Neil asjaoludel ei ole vaja lahendada komisjoni ja nõukogu taotlust säilitada vaidlustatud otsuse tagajärjed.

Kohtukulud

- 63 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja nõukogu on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista nõukogult.
- 64 Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 1 kannavad Tšehhi Vabariik, Saksamaa Liitvabariik, Iirimaa, Kreeka Vabariik, Austria Vabariik ja Ühendkuningriik enda kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Tühistada nõukogu 14. mai 2012. aasta otsus 2012/272/EL ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu allkirjastamise kohta osas, milles Euroopa Liidu Nõukogu lisis otsusesse õiguslikud alused, mis käsitlevad kolmandate riikide kodanike tagasivõtmist, transporti ja keskkonda.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Euroopa Liidu Nõukogult.**
- 3. Jätta Tšehhi Vabariigi, Saksamaa Liitvabariigi, Iirimaa, Kreeka Vabariigi, Austria Vabariigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad